

Zdravstvena obravnava voznikov, ki so vozili pod vplivom

Kurent Martin¹, Kitner Maša²

¹ UKC Ljubljana

² ZVD Zavod za varstvo pri delu d.o.o

Ljubljana, 08.12.2025

Vrste zdravstvenih pregledov

**Pregledi
kandidatov**

**Pregledi za
podaljšanje
vozniškega
dovoljenja**

**Kontrolni
pregledi
voznikov**

Kontrolni pregledi voznikov

2010

Vozniki povratniki

Dvom v voziško
zmožnost

Prošnja za odlog prenehanja veljavnosti
voziškega dovoljenja

Prošnja za odlog prenehanja veljavnosti voziškega dovoljenja

- 18 KT (7 mladi voznik)
- Zakon o prekrških določa možnost odložitve sankcije
- obvezna priloga prošnje sodišču je spričevalo
- preizkusna doba 6-24 mesecev
- najpogostejša vrsta kontrolnega pregleda

Kdo sodeluje pri zdravniškem pregledu voznika

- zdravnik specialist medicine dela, prometa in športa
- diplomirana medicinska sestra
- psiholog z izkušnjami s področja prometa

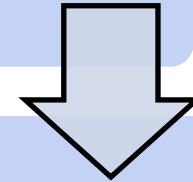
—
ko je sum na bolezen odvisnosti:

- specialist psihiater

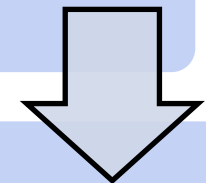
po potrebi inštruktor vožnje

Kako poteka zdravstvena obravnava voznika?

Zdravniški pregled

Psihološki pregled

Sum na bolezen odvisnosti → Psihiater

Kako poteka zdravniški pregled

preučitev sodno-upravne dokumentacije

preučitev medicinske dokumentacije

anamneza

klinični pregled

AUDIT10

funkcionalne preiskave (vid, sluh, EKG)

laboratorijske preiskave:

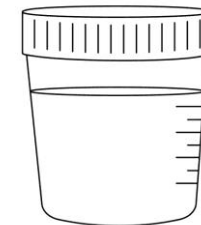
- kri: hemogram, hepatogram, %CDT
- urinski presejalni test na droge, ETG

Laboratorijski označevalci rabe alkohola

1. kri: hemogram, hepatogram, %CDT

2. urin: EtG

CDT - transferin z zmanjšano vsebnostjo ogljikovih hidratov

- visoka specifičnost (97%)
- daljše obdobje pitja
- večje količine alkohola (5-8 enot/dan)
- odkrivanje recidiva

EtG – etil glukuronid

- neposredni presnovek alkohola
- 3-5 dni po zaužitju
- nedavno pitje - zadnjih nekaj dni
- potrjevanje vzdrževanja abstinence

Laboratorijski označevalci rabe drog

1. Presejalni – panel testi
2. Testi akreditiranih laboratorijev

- pred-testni razgovor
- nadzor nad oddajo
- kontrola vzorca
- izvedba analize
- seznanitev z rezultati

Detekcijski časi:

THC: 3 – 30 dni

Kokain : 2 – 4 dni

Amfetamini: 1 – 3 dni

Opiati: 1 – 4 dni

Benzodiazepini: 3 – 30 dni

Psihološki pregled

vprašalniki

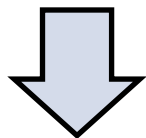
intervju

testi

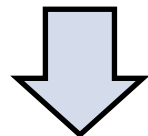
- Kognitivne sposobnosti
- Vidno-motorične sposobnosti
- Vedenjske in osebnostne lastnosti
- Psihopatološka simptomatika
- Ocena zavedanja/kritičnosti

Obravnava pri psihiatru adiktologu

Prvi pregled pri psihiatru

Redno testiranje po dogovorjeni shemi

Zaključni pregled pri psihiatru in mnenje

Vključitev
zdravstvenih
sodelavcev v
obravnavo

Rehabilitacijski ukrepi

Edukacijske delavnice

Psihosocialne delavnice

Zdravljenje odvisnosti

- Ukrep predlaga zdravnik na podlagi zdravniškega pregleda
- Pri predlogu sodeluje psiholog in psihiater
- V sodnem postopku o predlogu odloči sodnik

Namen kontrolnega pregleda

ugotoviti zdravstveno stanje in
zdravstveno zmožnost za vožnjo

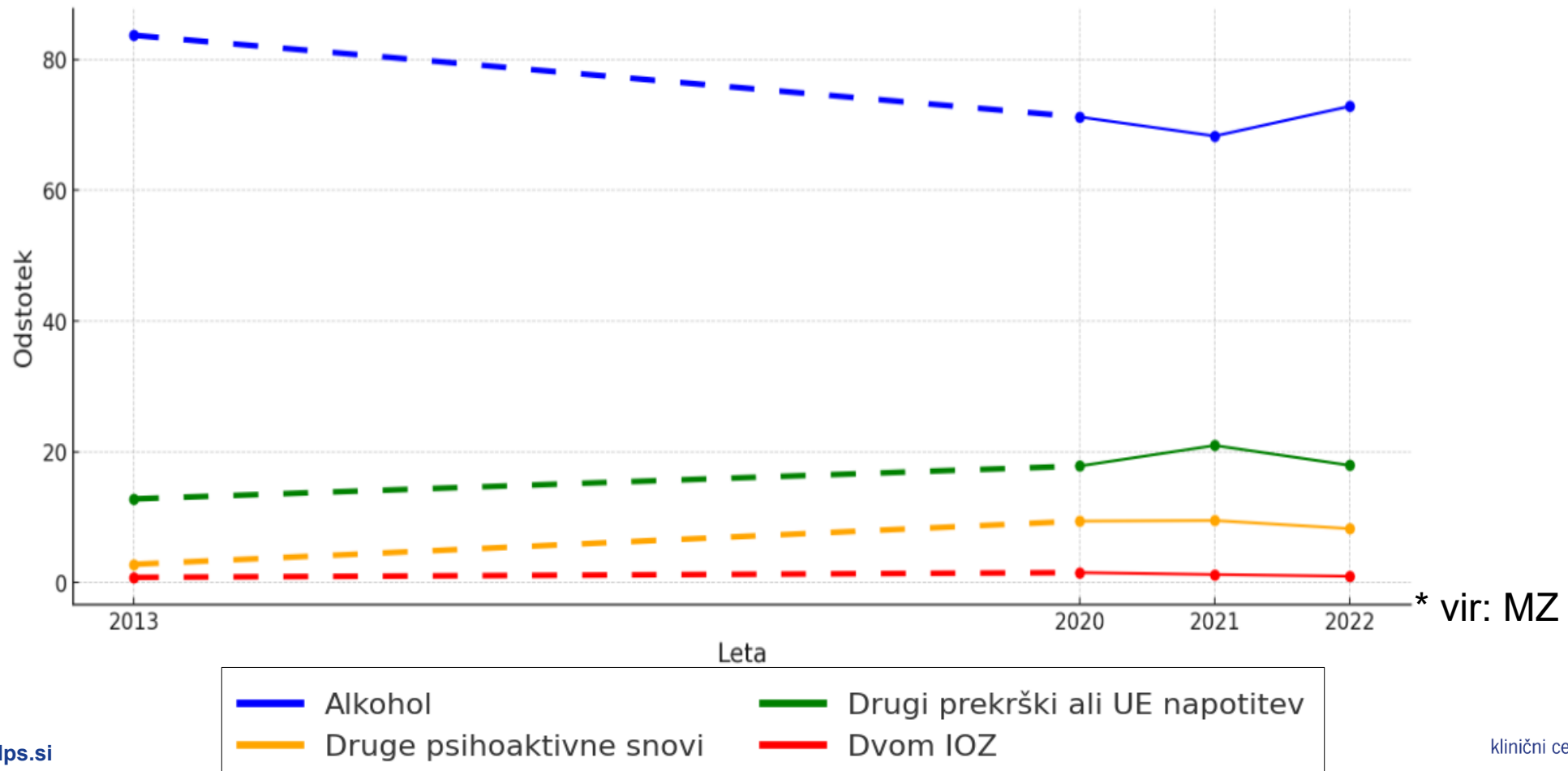
razlikovati enkraten dogodek
kršitve CPP od ponavljajočega
vzorca zlorabe alkohola in
odvisnosti

predlagati ukrepe za
zmanjševanje tveganj

- svetovati vozniku
- usmeritev v rehabilitacijske programe
- omejitve veljavnosti vozniškega dovoljenja
- spremljanje tveganih voznikov

STATISTIKA KONTROLNIH PREGLEDOV*

Vožnja pod vplivom alkohola	2013		2022	
	7965	84%	5489	73%

Učinkovitost ukrepov?

kratke intervencije in spremljanje so učinkovit pristop

- vedenjske spremembe in manjše število recidivov
- možnost nadziranja, svetovanja in takojšnje ponovne intervencije
- pozitivni socialni učinki

ukrep odloga prenehanja veljavnosti in preizkusna doba

- leta 2019 81% voznikov uspešno zaključilo preizkusno dobo (6-24 mesecev)

rehabilitacijske delavnice pri odvisnikih niso učinkovit ukrep, zato je prepoznavanje odvisnikov ključno

Slabosti

nenatančno zbiranje podatkov

ureditev informacijske podpore (interakcija med upravnim in zdravstvenim sistemom)

„doctor shopping“ in šibak sistemski nadzor

grožnje -> zagotovitev varnega delovnega okolja

komercializacija postopkov odložitve sankcij

Sistem je že več let enak – čas za spremembe?

Hvala za pozornost

